

Motion till riksdagen 2021/22:3900

av **Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD)**

Utgiftsområde 8 Migration

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Bakgrund

Under decennier har svensk migrationspolitik präglats av brist på ansvarstagande, förståelse och långsiktighet. Politiska beslut har fattats utan ordentliga konsekvensanalyser, i strid mot det uppdrag som egentligen finns. I stället har fromma förhoppningar och naivitet tillåtits att vara vägledande då regelverk och mottagningsystem utformats. Samtidigt har Migrationsverkets bedömningar i sin tur präglats av eskalerande otydlighet, godtycke och svag kontroll, inte sällan kopplat till brister i den politiska styrningen.

Detta har på många sätt lett till en ohållbar situation. Under 2010-talet har vi sett en dramatisk ökning vad gäller asylsökande, trots att Sverige inte utgör närområde till någon krishärd. Kulmen kom under 2015 och föranledde den tillfälliga lag som gällt sedan juli 2016, som i juli 2019 förlängdes i uppluckrad form och som slutligen ersattes i juli 2021 av en mer generös permanent lagstiftning. Trots upprepade löften om ”Europas lägstanivåer” har väldigt lite hänt i praktiken. Migrationsverkets prognos för 2021–2024 talar om ytterligare 230 000 asyl- och anhörigärenden som skall hanteras under en fyraårsperiod, volymmässigt alltså mer än Lund och Västerås tillsammans.

Anhöriginvandringen i sig har fortsatt utgjort nästan hälften av all invandring till Sverige, till stor del utan att några krav ställts gällande försörjning. Även i de fall det ställts försörjningskrav är dessa lågt satta; många som anhöriginvandrar påbörjar sitt liv i Sverige i fattigdom och utanförskap.

Även i fall som rör studerande och arbetskraftsinvandrare har det förekommit stora problem. Antalet beviljade uppehållstillstånd i dessa grupper har visserligen legat på en relativt konstant nivå, men bristerna i systemen har dock öppnat upp för oseriösa anställningar och arbetsgivare, liksom opportunistisk kring studier. Svartarbetet har blivit

allt vanligare, och skuggsamhället växer. Samtidigt har det återkommande rapporterats om toppstudenter och högkvalificerad arbetskraft med spetskompetens som drabbats av orimligt strikta tolkningar av dåligt skrivna lagar.

Den stora migrationen till Sverige har inneburit stora påfrestningar på samhället i stort och särskilt för kommunernas ekonomiska situation. Kombinationen av väl tilltagna bidragssystem och svagt ställda självförsörjningskrav har resulterat i höga kostnader och en kraftig belastning av de offentliga finanserna. Både socialt och ekonomiskt är samhället segregerat, med bristande tillit såväl mellan individer som till systemen.

Den parlamentariska Migrationskommittén arbetade under ett år för att lägga fram en ny, hållbar migrationspolitik för Sverige. Under sommaren 2020 kollapsade dock förhandlingarna mellan partierna, och slutbetänkandet i september samma år blev till en urvattnad kompromiss. De ändringar i lag som regeringen sedermera införde innebar i praktiken ett slut på den ansats till striktare lagstiftning som inleddes 2015 och innebar bland annat den mest generösa humanitära skyddsgrunden i vår historia. Det är tydligt att det alltjämt saknas en krisinsikt bland de etablerade partierna. Sverigedemokraterna vill ta vår tids största utmaning på allvar. Vårt försök till lösning måste utgå från skärpta krav och drastiskt minskad invandring.

Politikens inriktning

Sverigedemokraterna vill vända utvecklingen och ge Sverige en fungerande och ansvarstagande migrationspolitik, utan kostsamma bidragssatsningar och fruktlösa integrationsprojekt. Migrationen skall inte längre vara föremål för dygdsignalering eller missriktad idealism, utan klart och tydligt utgå från Sveriges intressen.

I enlighet med FN:s flyktingkonvention utgår Sverigedemokraternas flyktingpolitik från principen att en människa på flykt skall få skydd, och vår bestämda uppfattning är att det för att minimera lidande och förenkla skyddsprocessen bör ske i det första säkra land som kan nås. Sverigedemokraterna anser således att Sverige bör verka för en human flyktingpolitik som prioriterar de svagaste och mest utsatta grupperna i när-områden där de akuta skyddsbehoven är som störst, vilket huvudsakligen hanteras under utgiftsområde 7.

En förutsättning för detta är ett omedelbart avvecklande av den politik som gynnar dem som har fysisk styrka, ekonomi och kontakter för att ta sig till Sverige. Målsättningen måste vara att antalet asylsökande från länder utan geografisk närhet till Sverige går mot noll. En positiv sidoeffekt av denna omställning till tidig och nära hjälp blir att den svenska staten och våra kommuner får en chans till återhämtning.

Det gäller nu att snabbt beta av balanserna i asylsystemet och öka takten på beslutsfattande och domstolsprövningar. Asylprocessen skall snarare ta veckor än år att genomföra, och förläggas till särskilda transitcenter, medan kommunerna skall få ökat självbestämmande i mottagandet av asylsökande. EU-rättens alla möjligheter till ökade kontroller och påskyndade asyloffaranden skall användas.

Inom anhöriginvandringen skall försörjningskrav skärpas och breddas, så att så många utlänningar som möjligt enligt internationell rätt omfattas av dem. Ingen skall längre kunna flytta till Sverige efter kärleken och redan vid ankomsten befinna sig i

fattigdom och utanförskap. Kontroller skall också förbättras, med fokus på vandel och att förebygga våld i relationer.

Arbetskraftsinvandringen skall reformeras, med fokus på Sveriges behov, svenska villkor och gagn för det svenska samhället snarare än belastning. Vidare skall kontroller och särskilt olika former av digitala system förbättras för att snabba på processerna och göra så att fusk och missförhållanden upptäcks snabbare. Slutligen måste kompetensutvisningarna få ett slut, och både villkor och rättigheter för arbetskraftsinvandrare förbättras, så att Sverige blir ett attraktivt land för internationell spjutspetskompetens.

Arbetet för att städa upp efter de gångna decenniernas migrationskris kräver omfattande reformer. Samhället måste på allvar ta upp striden mot den illegala migrationen, inklusive utlänningar som vägrar att lämna vårt land efter beslut i domstol. Skuggsamhället måste bekämpas, illegalt arbete beivras, utländska brottslingar utvisas, samarbetsavtal med tredjeländer komma på plats och den starka rättsstaten återställas. Möjligheten till samarbete, samverkan och öppenhet mellan myndigheter när det gäller information och uppgifter om utlänningars vistelse i Sverige måste stärkas.

Som helhet skall regelverken gällande migration vara tydliga för alla som planerar att komma till Sverige. Oavsett om det gäller asyl-, anhörig-, arbetskrafts- eller studieinvandring skall villkor för vistelsen vara tydliga redan vid gränspassage. Ökat individuellt ansvar vid anhörginvandring är en självklarhet, gällande sådant som bostad, försörjning och försäkringar.

För en långsiktigt hållbar migrationspolitik krävs en stark nationalstat med väl fungerande institutioner och respekt för landets gränser. En återupprättad tillit till samhällskontraktet kräver ett stärkt medborgarskap med tydlighet rörande såväl rättigheter som skyldigheter för alla som vistas på svensk mark. Dagens låga eller obefintliga krav för att upptagas till medborgare är inte acceptabla. Samtidigt har en halv miljon utlänningar redan upptagits till medborgare det gångna decenniet, och takten ökar. Av detta skäl skall ett moratorium för medborgarskapsärenden snarast införas, under vilket sådana ärenden inte får handläggas. Detta skall gälla till dess att en ny medborgarskapslag finns på plats.

Målet med Sverigedemokraternas migrationspolitik är en kontrollerad och hanterbar invandring, där utlänningar som söker sig till landet förväntas att göra rätt för sig och är villiga att anpassa sig till Sverige. Med en sverigedemokratisk migrationspolitik kommer viktiga steg att tas för att åtgärda den situation som råder i dag samt för att lägga grunden för en ansvarsfull politik som är långsiktigt hållbar.

Sverigedemokraternas satsningar

Minskade kostnader för asylprövning

Resultatet av sverigedemokratisk politik, både inom migration och i andra delar av samhället, kan redan under 2022 antas leda till minskade flöden av asylsökande till Sverige. Antalet asylsökande som återtar sin ansökan kan även det väntas öka, liksom antalet tidigare skyddsbehövande som väljer att återvända hem i stället för att ansöka om förlängning av uppehållstillstånd på grund av skydd.

Följden av det minskade trycket på Migrationsverkets asylprövningsenheter blir minskade ärendemängder och att gamla balanser kan avarbetas. Givet verkets prognoser

om produktivitet och tillgängliga resurser är det troligt att balanserna av förstagångs-ärenden uttraderas till hösten 2022, varefter balanserna av förlängningsärenden i stort sett avarbetas till årets slut.

Tilläggs bör att förlängningsärenden är avsevärt mycket lättare, och därmed billigare i tid och resurser, att avgöra än förstagångsärenden. Givet att balanserna avarbetas, och antalet nya asylsökande minskar mycket drastiskt, kommer det därmed att uppstå en överkapacitet av asylprövningsresurser, som därmed till stor del kan avvecklas under år 2023.

Satsning på migrationsdomstolarna

Den allra största delen av alla asylbeslut, och en stor del av övriga migrationsbeslut, överklagas efter avslag till migrationsdomstolarna. En avarbetning av balanserna hos Migrationsverket beräknas därmed föranleda en ökad belastning för domstolsväsendet.

Migrationsverket och Domstolsverket har tidigare uttryckt att regeringens besparingskrav fått negativa konsekvenser för ärendehandläggningen. Kompetent personal har sagts upp, antalet avgjorda ärenden har inte ökat som de borde och handläggningstiderna har återigen ökat. Senast i vårbudgeten 2020 sköt regeringen därför till resurser till migrationsdomstolsväsendet. Migrationsverket och Domstolsverket har dock sedan dess återigen uttryckt ett behov av ökat anslag för domstolsverksamheten.

Det kan i sammanhanget nämnas att redan i dagsläget väntar uppemot en fjärdedel av alla inskrivna hos Migrationsverket på beslut i ett överklagandeärende. I längden skulle således kostnaderna för mottagningssystemet med råge överskrida de eventuella besparingar som gjorts inom domstolsväsendet, vilket Migrationsverket och Domstolsverket påtalat vid flera tillfällen.

I regeringens nuvarande budgetförslag har domstolarna visserligen beviljats viss kompensation, men fortfarande finns ett underskott sett till det aviserade behovet. Sverigedemokraterna föreslår därför ett tillskott för att garantera att domstolarna får alla förutsättningar för att genomföra en ordentlig insats och avarbeta ingående balanser. Efter 2022 minskar anslaget dock i takt med det minskande antalet överprövningsärenden.

Minskade kostnader för mottagningen inom 1:1

Med minskade asylflöden, och snabb avarbetning både hos domstolarna och hos Migrationsverket, kommer antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem att minska redan under 2022, för att nästan helt försvinna till början av 2023. Därmed uppstår en arbetsbrist, och antalet medarbetare kan minska drastiskt. Detta fortsätter den trend av minskade personalresurser för detta ändamål som pågått sedan 2017 och möjliggör omfattande besparingar.

Sverigedemokraterna föreslår dock vissa reformer av mottagningssystemet, främst genom införandet av transitcenter där asylsökande bor och vistas medan deras ärenden handläggs. Detta skulle drastiskt öka styckkostnaderna för mottagningen inom ramen för anslag 1:1, främst genom ett ökat behov av personal. Givet minskade flöden till Sverige minskar de totala kostnaderna för mottagningen likväl.

Minskade kostnader för mottagningen inom 1:2

Utöver minskade kostnader för mottagningen inom ramen för anslag 1:1, föreslår Sverigedemokraterna flera åtgärder som leder till ökad effektivitet och sparsamhet i mottagningssystemen, med billigare lösningar, ökade krav på självförsörjning samt vissa begränsningar i välfärdsutbudet till asylsökande. Införandet av transitcentret i synnerhet kommer att leda till skalfördelar och ökad kostnadskontroll. Detta leder i sin tur till ännu större besparingar.

Fler verkställda utresor

Utöver drastiskt minskade inflöden av asylsökande förväntas Sverigedemokraternas politik också leda till fler definitiva avslagsbeslut. Dessutom läggs stort fokus på att försvåra möjligheten att leva utan tillstånd i landet. Hela det offentliga skall kraftsamla för att krossa skuggsamhället, och den kriminalitet och det utanförskap som följer med detta. Livstids utvisning blir också det normala straffet för grova brott begångna av utlänningar. Detta får sammantaget följderna att betydligt fler personer bedöms lämna landet än tidigare, både av fri vilja och med tvång. Särskilda avtal med tredjeländer skall också leda till drastiskt ökade möjligheter att verkställa utvisningar. Sverigedemokraterna skjuter därför till resurser för att i högre utsträckning möjliggöra detta.

Fler förvarsplatser

Ett led i arbetet med att omöjliggöra för personer att vistas illegalt i landet, i synnerhet då dessa personer kan antas utgöra en säkerhetsrisk, är utökade möjligheter till förvarstagande, något som i dag begränsas av såväl regelverk som resurser och de faktiska förvarsplatserna. Trots att läget varit på detta sätt under flera år har regeringen endast genomfört blygsamma satsningar på området. Politiken har också helt saknat ett långsiktigt perspektiv, med följderna att ansvariga myndigheter haft svårt att planera inför framtiden.

Över tid har Migrationsverket kunnat öka antalet förvarsplatser, till omkring 520, med förbehåll för en tillfällig neddragning på grund av coronapandemin. Regeringen har dock inga ambitioner att öka antalet ytterligare. Sverigedemokraterna anser i stället att utvidgningen måste fortsätta och rentav accelerera. Även om betydligt fler verkställda utresor förväntas ske med Sverigedemokraternas politik, beräknas behovet av förvarsplatser öka och kvarstå på en hög nivå de kommande åren. Sverigedemokraterna föreslår därför att målet ska vara 1 000 förvarsplatser år 2023.

Samtidigt konstaterar vi att kostnaderna för förvaren har tillåtits att skjuta i höjden på senare år, utan att någon större kvalitetshöjning har identifierats. Sverigedemokraternas budgetförslag förutsätter därmed att Migrationsverket får tillstånd utökningen av antalet förvarsplatser samtidigt som driftskostnaden per plats återgår till lägre nivåer.

Utvecklat stöd till återvandring

För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att all ansvarsfull flyktinghjälp också måste möjliggöra en säker och trygg återvandring för den som så önskar. Redan i dag erbjuder Sverige ett visst återvandringsstöd, men det används i liten skala och är

förhållandevis begränsat. Med vår politik ges Migrationsverket ett tydligt uppdrag att arbeta mer aktivt med återvändningsverksamhet.

Utöver dagens stöd, i utbyggd skala, ingår också proaktivt arbete såsom informations- och utbildningsinsatser samt arbete med att utreda behov av och förbereda återuppbyggnadssatser av särskild vikt för återvandring. Därmed övertas och utvecklas delar av den verksamhet som i dag ryms inom anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder.

Vidare omfördelas 800 miljoner kronor från generell biståndsverksamhet till ett nytt och specifikt anslag i utgiftsområde 7, Internationellt bistånd, med särskilt fokus på biståndsverksamhet kopplad till återvandring. Häri ingår just återuppbyggnad av hemländer men också återvändningsstöd för att ge återvändande möjlighet att återintegreras i hemlandet och därmed bidra till hemlandets tillväxt. Satsningen skall särskilt ses i ljuset av slutet på konflikten i Syrien och det ökande antalet återvandrande dit från andra länder.

Minskade kostnader för vidarebosättning

I enlighet med Sverigedemokraternas förslag skall vidarebosättning i Sverige bestämmas utifrån den kapacitet som Sveriges kommuner anser sig kunna ha. Vidarebosättning skall inte kunna ske om inte kommunerna är villiga därtill. Därutöver skall regeringen årligen fastslå en högsta kvot för vidarebosättningen, som skall gälla hela riket och utgå från en helhetssyn för vad samhället och statsbudgeten klarar av. Inledningsvis bör denna kvot bestämmas till noll till dess att samhällets förmåga att integrera nödställda, och erbjuda dem rimliga framtidsutsikter, förbättrats.

Minskade kostnader för tillståndsprövningen

Precis som asylflödena väntas minska till följd av Sverigedemokraternas politik väntas också anhöriginvandringen och arbetskraftsinvandringen minska, i synnerhet som en följd av skärpta försörjningskrav. Även om olika fördröjningseffekter och äldre lagstiftning leder till minskad effekt är det sannolikt att antalet nya anknytningsärenden och arbetsmarknadsärenden minskar redan under 2022, och än mer 2023. Detta gäller i mindre grad även förlängningsärenden. Följden blir, precis som för asylverksamheten, att tillståndsprövningsenheterna med tiden drabbas av överkapacitet, vilket möjliggör avveckling och stora besparingar.

Minskade kostnader för medborgarskap

Sverigedemokraternas förslag om ett moratorium för beviljandet av medborgarskap leder i ett slag till att prövningsverksamheten i detta ärendeområde blir överflödiga. När moratoriet upphör, om ett antal år, kommer det återigen att finnas behov av prövningsresurser, men i och med förändrad lagstiftning är det sannolikt att behovet av prövningsresurser ändå kommer att vara avsevärt mindre än de rekordvolymerna som Migrationsverket i dag registrerar.

Viss omställning av Migrationsverket

Till följd av de stora förändringar och besparingar som följer av allt det ovannämnda uppstår ett visst generellt omställningsbehov för Migrationsverket. Här inbegrips även vissa nya satsningar på bättre kontroll och öppenhet, gentemot både allmänheten, regeringen och andra myndigheter. Detta medför givetvis ett behov av resurser, vilket innebär att besparingarna inte kan räknas in i sin helhet redan 2022, utan först senare. Utöver den anslagsminskning som sker då politiken når fullt genomslag avseende balanser sker alltså en viss minskning år 2023–2024 till följd av att Migrationsverkets verksamhet stabiliseras.

Budgetförslag

Tabell 1 Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Migrationsverket	4 233 098	-116 000
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	2 190 000	-1 095 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	123 013	-123 013
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	720 015	20 000
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	204 800	-48 000
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	249 786	-71 000
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	327 202	196 000
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	408 450	±0
Summa	8 456 364	-1 237 013

1:1 Migrationsverket

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-116 000	-1 351 000	-1 699 000

Migrationsverket tillförs resurser för omställning samt till återvändandeverksamhet samtidigt som besparingar under samma år leder till en total sänkning av anslaget. Anslaget minskar än mer 2023 och 2024, i takt med att Sverigedemokraternas förslag leder till avarbetade balanser och färre nya ansökningar. 210 miljoner kronor tillförs för en särskild satsning hos Migrationsverket i syfte att få till stånd driften av fler förvarsplatser. Beräkningen utgår från Migrationsverkets prognos från juli 2021 men även de uppgifter som förekommer i exempelvis Migrationsverkets årsredovisning 2019 och Migrationsverkets rapport till Justitiedepartementet från april 2019 om behovet av förvarsplatser.

1:2 Ersättningar och bostadskostnader

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-1 095 000	-1 500 000	-2 050 000

Anslaget sänks kraftigt i takt med att Sverigedemokraternas förslag på migrations- och välfärdsområdet minskar antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem.

1:3 Migrationspolitiska åtgärder

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-123 000	-123 000	-114 000

Anslaget dras in i sin helhet och resurserna, såväl som ändamålet, omfördelas till anslaget 1:1 samt anslaget 2:1 nedan.

1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	20 000	-204 000	-420 000

Anslaget anpassas för 2022 till Migrationsverkets och Domstolsverkets behov, så som uttryckt i Migrationsverkets juliprognos 2021. Därefter sänks anslaget i viss mån år 2023, och i större år 2024.

1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-48 000	-96 000	-141 000

Anslaget anpassas för 2021 till Migrationsverkets och Domstolsverkets behov, så som uttryckt i Migrationsverkets juliprognos 2021. Därefter sänks anslaget i viss mån år 2023, och i större år 2024.

1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	-71 000	-106 000	-192 000

Anslaget anpassas för 2021 till Migrationsverkets och Domstolsverkets behov, så som uttryckt i Migrationsverkets juliprognos 2021. Därefter sänks anslaget i viss mån år 2022, och i större år 2024.

1:7 Utresor för avvisade och utvisade

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	196 000	279 000	289 000

Anslaget höjs över regeringens nivå under samtliga år, för att täcka ett ökat behov då fler utresor verkställs.

Jonas Andersson i Skellefteå (SD)

Julia Kronlid (SD)

Jennie Åfeldt (SD)